

Voortgangsverslag Communicatie

2024 V1

5 november 2024

Natuurmonumenten

Inhoudsopgave

1	Inleiding van de CO2-prestatieladder	1
2	Taakstellingen voor energiemangement	2
2.1	Stuurcyclus	2
2.2	Dataverzameling	3
3	CO2-reductiedoelstellingen en voortgang	4
3.1	Doelstellingen scope 1 en 2	4
3.1.1	Hoofddoelstelling	4
3.1.2	Subdoelstellingen	4
3.1.3	Energie reductiedoelstelling	5
4	Plan van aanpak	7
4.1	Maatregelen, planning, deadline en verantwoordelijke(n)	7
4.2	Kwantitatieve reductie	9
	Bijlage 1: TVB-Matrix	10

1 Inleiding van de CO2-prestatieladder

De CO2-Prestatieladder is een managementsysteem dat zich richt op CO2-reductie, energiebesparing en het gebruik van duurzame energie binnen de bedrijfsvoering en in projecten en in de keten. Het systeem vereist continue verbetering van inzicht, verdere CO2-reductiemaatregelen, communicatie en samenwerking in de bedrijfsvoering. Het helpt organisaties met het structureren van interne bedrijfsprocessen rondom verduurzaming en het opzetten van duurzaamheidsverslaggeving met een focus op CO2. Naast het maatschappelijke belang van duurzaamheid biedt het ook kansen voor het inspireren van interne en externe belanghebbenden, onderscheiding ten opzichte van concurrenten, kostenbesparing en het voldoen aan wetgeving.

De CO2-Prestatieladder kent vijf niveaus, waarbij niveau één, twee en drie zich richten op de eigen organisatie en niveau vier en vijf een stap maken naar de keten van de organisatie. Om de ladder te beklimmen naar een volgend niveau moet aan alle verplichte normen van onderliggende niveaus worden voldaan. Ieder niveau omvat de volgende vier invalshoeken:

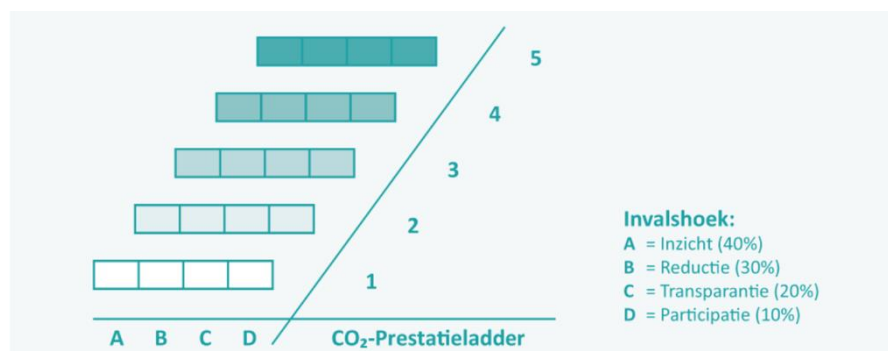
A. Inzicht maakt een organisatie bewust van de eigen CO2-prestatie, de risico's en kansen, biedt de organisatie informatie die ze kan gebruiken voor het formuleren van effectieve doelstellingen en maatregelen om de CO2-uitstoot te reduceren, en waar de communicatie en samenwerking zich op dient te richten. Invalshoek A stimuleert organisaties om eigen uitstoot en in de keten te kennen. De organisatie realiseert continue verbetering in de diepgang, reikwijdte en efficiëntie van inzicht en kwaliteit van de emissie-inventaris.

B. Reductie creëert kansen voor het terugdringen van energieverbruik en CO2-uitstoot, en bevordert samenwerking zodat de meest efficiënte opties voor reductie in de keten worden aangepakt. De organisatie realiseert continue verbetering van de efficiëntie van maatregelen, in het vaststellen en behalen van doelen en het aantonen van voortgang op doelstellingen en maatregelen.

C. Transparantie stimuleert de creatieve betrokkenheid van medewerkers. Ook weten organisaties van elkaars inzet, en kan een organisatie door anderen worden aangesproken op de ambities en vorderingen. De organisatie realiseert continue verbetering in de diepgang en verspreiding van de communicatie en in het verwerken van inbreng van de interne en externe belanghebbenden.

D. Participatie laat een organisatie investeren in samenwerking, delen van eigen kennis en daar waar mogelijk gebruikmaken van kennis die elders is ontwikkeld. De organisatie realiseert continue verbetering in het selecteren van nuttige initiatieven en het toepassen van de kennis in de organisatie.

Een erkende certificerende instantie beoordeelt de activiteiten en bepaalt het niveau van de CO2-Prestatieladder. Hiervoor moeten stappen zijn gezet op alle invalshoeken van de ladder. In onderstaand figuur wordt bovenstaande tekst schematisch weergegeven met de bijbehorende weging van de invalshoeken voor certificering (bron: Handboek CO2-Prestatieladder 3.1, SKAO).

Figuur 1: Invalshoeken CO2-prestatieladder

2 Taakstellingen voor energiemangement

Om de CO2-prestatieladder te onderhouden zijn acties, planningen en verantwoordelijkheden binnen de organisatie belegd. Deze worden in dit hoofdstuk weergegeven.

Kwaliteitsmanagementplan

Het kwaliteitsmanagementplan gaat in op het borgen en verbeteren van de kwaliteit van de CO2-footprint. De algemene doelstelling van het kwaliteitsmanagementplan is om continue verbetering van efficiënte en effectieve omgang met energie en een vermindering van de CO2-uitstoot van de organisatieactiviteiten te waarborgen.

Daarnaast geeft het kwaliteitsmanagementplan inzicht in de procedures, het meten en rapporteren van de CO2-footprint. Met het kwaliteitsplan wordt geborgd dat een volledige, betrouwbare en actuele consolidatie van de energieprestaties van Natuurmonumenten kan plaatsvinden. Er wordt inzicht gegeven in de energieprestaties van de totale organisatie en de totale CO2-emissies. Met het kwaliteitsmanagementplan als middel beoogt Natuurmonumenten de kwaliteit van de data te borgen en te verbeteren en de prestaties te verbeteren.

2.1 Stuurcyclus

Het CO2-beleid kent cycli van een half jaar, waarin de volgende zaken geïnventariseerd worden:

- De gegevens voor de CO2-footprint verzameld worden;
- Beoordeeld wordt of de emissiefactoren nog actueel zijn
- Er significante veranderingen in de organisatie zijn welke een impact op de footprint kunnen hebben;
- Beoordeeld wordt of herberekening van emissies van voorgaande jaren vanwege deze veranderingen nodig is;
- De voortgang van de CO2-reductie en behalen van de doelstelling.

Vervolgens wordt beoordeeld of sturing op de doelstelling en maatregelen nodig is, in de vorm van het aanscherpen van de doelstelling wanneer deze (te) eenvoudig behaald wordt, of in de vorm van het nemen van extra maatregelen wanneer bepaalde maatregelen niet mogelijk bleken te zijn en de doelstelling niet gehaald dreigt te worden. Hierover wordt vervolgens intern en extern gecommuniceerd. Daarnaast wordt de nuttige toepassing van het sector- of keteninitiatief in de afgelopen periode geëvalueerd. In Figuur 1 is een PDCA-cyclus weergegeven, waarin de verschillende fasen van het CO2-reductiebeleid zijn weergegeven.

Daarnaast wordt het MT elk kwartaal op de hoogte gehouden van de stand van zaken op maatregel niveau. Elk kalenderjaar worden deze maatregelen en de bijbehorende doelen geüpdatet.

Figuur 2: PDCA-cyclus

De TVB-matrix is weergegeven in Bijlage 1.

2.2 Dataverzameling

Twee keer per jaar wordt de voortgang van de reductiedoelstelling en de afgeleide maatregelen en het jaarplan gemonitord door de projectleider. De projectleider rapporteert de resultaten aan de verantwoordelijken in de lijn.

Per kwartaal rapporteert de projectleider aan het managementteam de voortgang van de maatregelen benoemd voor het lopende jaar.

Jaarlijks wordt er een samenvatting van de resultaten weergegeven in een Managementoverzicht. Dit overzicht omvat minimaal:

- Een overzicht van het energieverbruik en de CO₂-emissies per scope
- Een vergelijking van het energieverbruik ten opzichte van het referentiejaar
- Een analyse van opvallende toe- en afnames van het verbruik en/of CO₂-emissie
- De voortgang van en de prognose voor het behalen van de reductiedoelstelling en eventuele aanbevelingen voor preventieve of corrigerende maatregelen
- De status van eerdere preventieve of corrigerende maatregelen
- Algemene ontwikkelingen

Op basis van deze rapportage beslist de directie of bijsturing van de doelstellingen en/of aanpassing van het jaarplan noodzakelijk is.

Via een PowerBI dashboard heeft elk team en elke afdeling inzicht in haar eigen (aandeel in de) CO₂-voetafdruk. Dit is op elk moment te raadplegen en bevat de historische gegevens sinds referentiejaar 2019 en geeft ook inzicht in de trends.

3 CO2-reductiedoelstellingen en voortgang

Onderstaande doelstellingen zijn gebaseerd op CO2-reductiemaatregelen die Natuurmonumenten heeft geformuleerd in het kader van de Strategische klimaataanpak, waarbij het doel is om in 2040 een klimaatneutrale bedrijfsvoering te hebben. Hier staan tevens de doorberekeningen van de scope 1, 2 en business travel doelstellingen..

3.1 Doelstellingen scope 1 en 2

3.1.1 Hoofddoelstelling

Hoofddoelstelling Scope 1 en 2
Natuurmonumenten wil in 2025 ten opzichte van 2019 30% minder CO ₂ uitstoten

Deze doelstelling is absoluut. Nader gespecificeerd voor scope 1 en 2 zijn de doelstellingen voor 2025 zoals in onderstaande tabel weergegeven.

Jaarlijkse doelstelling scope 1 en 2
Natuurmonumenten wil haar CO ₂ -emissie door business travel met 1% reduceren in 2025 ten opzichte van 2019

3.1.2 Subdoelstellingen

De subdoelstelling binnen dit aandachtsgebied zijn aangegeven in onderstaande tabel.

Subdoelstellingen	
Scope 1	Gasaansluitingen van gebouwen in eigen gebruik uiterlijk in 2030 omgezet naar elektra. Propaan aansluitingen in 2025 uitgefaseerd (excl. Jachtslot Mookerheide) In 2025 is 90% van de bezoekerscentra energieneutraal. In 2025 inzicht in verbruik per m2 voor gebouwen in eigen gebruik. In 2025 inzicht in verduurzamingsopgave tot 2024 voor totaal verhuurbestand. Wagenpark steeds verder elektrificeren (uitstoot in 2025 20% gereduceerd t.o.v. 2019) 2027 nieuwe leasecontracten dienstauto's 100% elektrisch Uitstoot dienstkilometers reduceren met 50% t.o.v. 2019.
Scope 2	Het hoofdkantoor gebruikt groene stroom net als alle andere kantoorgebouwen van Natuurmonumenten.
Business Travel	Evaluatie van het vervoerbeleid. Blijvend stimuleren gebruik OV en thuiswerken.
Groene stroom	Alle stroom die gebruikt wordt is groene stroom (NL wind)
Alternatieve brandstoffen	Per juni 2023 is HVO100 geïntroduceerd als transitiebrandstof voor vervoersmiddelen, materieel en boten die nog niet emissieloos uitgevoerd kunnen worden.

3.1.3 Energie reductiedoelstelling

De organisatie heeft een reductiedoelstelling in het energieverbruik van 30% in 2025 ten opzichte van 2019 in scope 1 en 2.

Voortgang

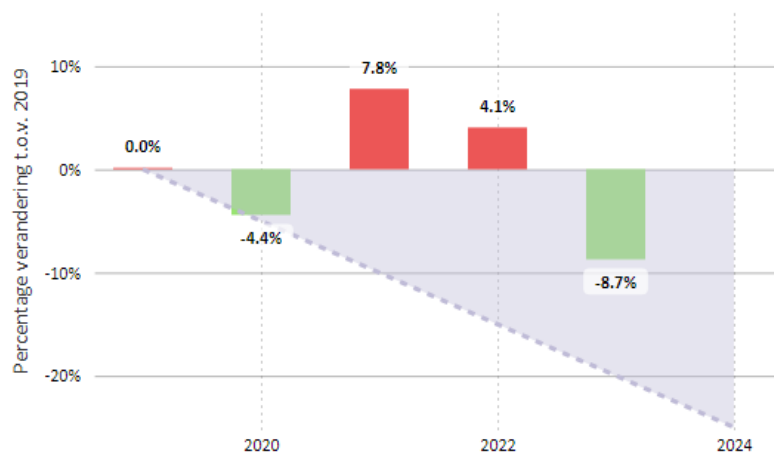
Ons doel is om in 2025 onze CO₂-voetafdruk met 30% te hebben verminderd ten opzichte van 2019, ons referentiejaar.

Ongeveer 25% van deze vermindering willen we bereiken door de overstap naar HVO100 (een niet-fossiele brandstof) voor onze tractoren, machines, boten en de dieselauto's binnen ons wagenpark. Daarnaast is inmiddels 17% van ons wagenpark elektrisch. Het gasloos maken van steeds meer gebouwen die we in eigen gebruik hebben, draagt ook bij aan de CO₂-reductie.

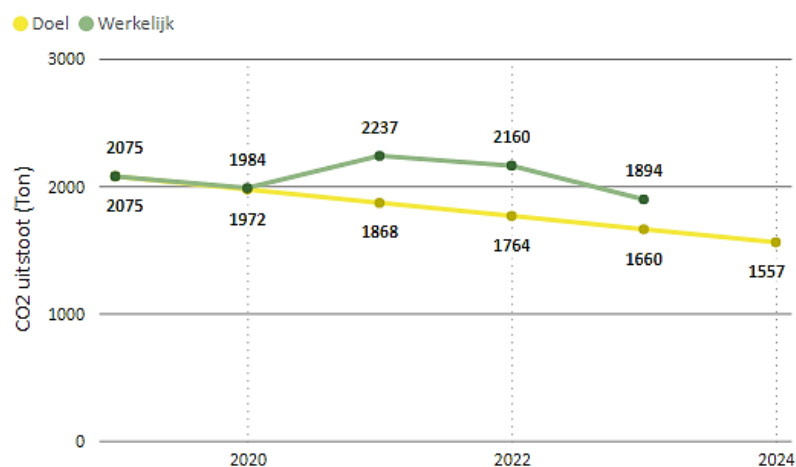
Door binnen onze organisatie bewust om te gaan met onze reisbewegingen, bijvoorbeeld door regelmatig thuis te werken en online te vergaderen, willen we de overige 5% vermindering realiseren. In 2024 evalueren we het mobiliteitsbeleid en passen dit waar nodig aan om deze doelen te ondersteunen.

De afbeelding hierboven maakt duidelijk dat onze feitelijke CO₂-voetafdruk op dit moment nog boven onze reductiedoelstelling voor 2025 ligt. In 2023 hebben we in totaal 8,7% van de reductiedoelstelling behaald door een gedeeltelijke overstap naar HVO100. In 2024 voorzien we een verdere vermindering van de CO₂-uitstoot door bredere inzet van HVO100 en het onverminderd doorgaan met de elektrificatie van ons wagenpark. Daarnaast gebruikt het hoofdkantoor sinds januari 2024 Nederlandse windenergie.

Percentage verandering t.o.v. 2019

Jaarlijkse voortgang CO2 reductie excl. Woon-Werk v...

Het eerste halfjaar van 2024 is de uitstoot 739,84 ton CO₂. Dat is bijna 200 ton minder dan het eerste halfjaar van 2023. Ondanks dat we daarmee de doeluitstoot nog niet bereiken, verwachten we dat deze positieve trend in vermindering van onze uitstoot zich in het tweede deel van 2024 voort zal zetten. Op basis van deze cijfers blijven de reductiedoelstellingen voor 2025 haalbaar; een extra motivatie om ook dit jaar en volgend jaar als organisatie onze schouders te blijven zetten onder verdere vermindering van onze CO₂-voetafdruk.

4 Plan van aanpak

4.1 Maatregelen, planning, deadline en verantwoordelijke(n)

SCOPE 1

Reduceren gasverbruik	Reductie op emissiestroom in %	Reductie op totaal in %	Reductie in ton CO2
Klimaatinstallatie opnieuw in laten stellen	2,0%	0,0	4,7
Warmtepomp in plaats van HR Ketel	4,0%	0,0	9,4
Totaal	6,0%	0,7%	14,0

Reduceren uitstoot wagenpark	Reductie op emissiestroom in %	Reductie op totaal in %	Reductie in ton CO2
Inkoopkeuzewijzer voor dienst- en leaseauto's	0,0%	0,0%	0,0
Bijhouden verbruik en kilometerstanden per auto (ook elektrisch laden)	0,0%	0,0%	0,0
Toepassen van HVO100	75,0%	17,7%	367,8
Terugkoppeling rijgedrag medewerkers (doelen stellen, mogelijk belonen bij minder km)	0,0%	0,0%	0,0
Plaatsen van laadpalen voor elektrische auto's	0,0%	0,0%	0,0
Totaal op brandstofverbruik	75,0%	17,7%	367,8

Reduceren uitstoot bedrijfsmiddelen	Reductie op emissiestroom in %	Reductie op totaal in %	Reductie in ton CO2
Toepassen van HVO100	40,0%	12,4%	257,5
Toepassen van elektrische handgereedschappen	0,5%	0,2%	3,2
Totaal op brandstofverbruik	40,5%	12,6%	260,7

SCOPE 2

Reduceren elektriciteitsverbruik vastgoed	Reductie op emissiestroom in %	Reductie op totaal in %	Reductie in ton CO2
LED verlichting toepassen bij vervangen reguliere verlichting	2,0%	0,0%	0,0
Plaatsen van zonnepanelen	0,0%	0,0%	0,0
Nood/ vluchtwegverlichting vervangen voor LED armaturen	0,0%	0,0%	0,0
Plaatsen van bewegingssensoren in kantoren	0,0%	0,0%	0,0
Totaal op elektraverbruik	2,0%	0,0%	0,0

Business travel

Reduceren zakelijke kilometers	Reductie op emissiestroom in %	Reductie op totaal in %	Reductie in ton CO2
Meer thuiswerken/online vergaderen	10,0%	3,1%	64,4
Inzetten (elektrische) deelfietsen/ mountainbikes voor kort vervoer	0,5%	0,2%	3,2
Introduceren van fietsplan of hogere fietsvergoeding	0,5%	0,2%	3,2
Stimuleren gebruik OV	1,0%	0,3%	6,4
Totaal op elektraverbruik	12,0%	3,7%	77,3

Emissiestroom	Eenheid	Bron	Wanneer
Gas	m ³	Gespecificeerd overzicht energieleverancier Overzicht verhuurder hoofdkantoor	Medio april en augustus
Propaan	Liter	Facturen opvraagbaar via financieel systeem	Medio april en augustus
Brandstof wagenpark Diesel / Benzine / LPG / HVO100	Liter/ kWh	Informatie tankpassen (voor HVO100 zie hieronder)	Medio april en augustus
Brandstof bedrijfsmiddelen Diesel / Benzine / LPG / HVO100	Liter	Facturen opvraagbaar via financieel systeem Overzichten via brandstofleverancier	Medio april en augustus
Houtpellets	Kg	Facturen opvraagbaar via financieel systeem	Medio april en augustus
Houtblokken	Kg	Inschatting door betreffende beheereenheden Facturen opvraagbaar via financieel systeem	Medio april en augustus
Elektriciteitsverbruik groene stroom	kWh	Gespecificeerd overzicht energieleverancier Overzicht verhuurder hoofdkantoor	Medio april en augustus
Elektriciteitsverbruik wagens	kWh	Informatie tankpassen	Medio april en augustus
OV -Bus -Tram -Metro -Trein	Km	Managementdashboard NS	Medio april en augustus
Greenwheels huurauto	km	Rapportage Greenwheels	Medio april en augustus
Zakelijk vervoer gedeclareerde kilometers	Km	Rapportage uit vervoersapp	Medio april en augustus
Zakelijk vervoer vrijwilligers	Km	Boeking declaraties	Medio april en augustus
Vlieguren	Km	Uitvraag bij alle collega's	Medio april en augustus

4.2 Kwantitatieve reductie

CO₂ Reductiedoelstelling berekening:

CO ₂ -Footprint Basisjaar 2019 (ton CO ₂)		Uitstoot ton CO ₂)	Percentage in %
scope 1	Gasverbruik	234,05	11,28%
	Propaan	44,90	2,16%
	Brandstofverbruik wagenpark - diesel	296,08	14,27%
	Brandstofverbruik wagenpark - benzine	175,98	8,48%
	Brandstofverbruik wagenpark (CNG)	18,38	0,89%
	Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen (diesel)	639,23	30,80%
	Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen (benzine)	4,45	0,21%
	Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen (LPG)	0,07	0,00%
	Pellets uit (droge) industrie reststroom (NL)	0,95	0,05%
	Houtblokken (NL)	3,81	0,18%
	Totaal:	1417,90	
scope 2	Elektriciteitsverbruik - groene stroom	0	0,00%
	Elektriciteitsverbruik - wagens	0	0,00%
	Totaal:	0	
business travel	Bus	5,82	0,28%
	Tram	0,00	0,00%
	Metro	0,00	0,00%
	OV vrijwilligers	0,56	0,03%
	Greenwheels-huurauto	11,31	0,54%
	Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers	626,54	30,19%
	Vliegreizen <700 km	5,79	0,28%
	Vliegreizen 700-2500 km	3,17	0,15%
	Vliegreizen >2500 km	4,36	0,21%
	Totaal:	657,55	
TOTAAL SCOPE 1, 2 en business travel:		2075,46	

Bijlage 1: TVB-Matrix

	Taak-verantwoordelijkheid-bevoegdheid	Frequentie	Facility Manager	HSE Manager	Projectleider CO ₂ -reductie	Webbeheerder	Externe adviseurs	Directie en/of interne opdrachtgevers
Inzicht								
Verzamelen gegevens emissie inventaris	v	halfjaarlijks			x			
Collegiale toets op emissie inventaris	t	halfjaarlijks					x	
Accorderen van emissie inventaris	b	jaarlijks						x
Opstellen emissie inventaris rapport	t	jaarlijks					x	
Evaluatie op inzicht: energie-beoordeling	t+v	jaarlijks					x	
Reductie								
Uitvoeren onderzoek naar energiereductie	t+v	halfjaarlijks					x	
Bepalen CO ₂ -reductiemaatregelen	v	halfjaarlijks			x			
Bepalen CO ₂ -reductiedoelstellingen	v	jaarlijks			x			
Accorderen van doelstellingen	b	jaarlijks						x
Realiseren CO ₂ -reductie doelstellingen	v	continu			x			
Monitoring & evaluatie voortgang CO ₂ -reductie	t+v	halfjaarlijks					x	
Communicatie								
Aanleveren informatie nieuwsberichten	v	halfjaarlijks			x			
Actualiseren website	t+b	halfjaarlijks				x		
Actualiseren pagina SKAO-website	t+b	jaarlijks					x	
Bijhouden interne communicatie	t+b	halfjaarlijks			x			
Goedkeuren van interne communicatie	b	halfjaarlijks						x
Goedkeuren van externe communicatie	b	halfjaarlijks						x
Participatie								
Inventarisatie mogelijk relevante initiatieven	t	halfjaarlijks					x	
Besluit deelname initiatieven	b	jaarlijks						x
Deelname aan sectorinitiatieven	v	continu			x			
Overig								
Eindredactie CO ₂ -dossier	v	continu			x		x	
Voldoen aan eisen CO ₂ -Prestatieladder	v	continu					x	
Uitvoeren Interne Audit CO ₂ -reductiesysteem	t	halfjaarlijks					x	
Rapporteren aan management	b	halfjaarlijks			x			
Besluitvorming over CO ₂ -reductiebeleid	v	halfjaarlijks						x

